

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců Mgr. Petry Weissové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **V. S.**, zast. Mgr. Gabrielou Kopuleťou, advokátkou, se sídlem Havlíčkova 1043/11, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 8. 2018, č. j. OAM-186/ZA-ZA11-LE24-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 29. 4. 2019, č. j. 53 Az 14/2018 - 52,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Gabriele Kopuleté, advokátce, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za řízení o kasační stížnosti ve výši 6.800 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím rozhodl, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalobou u Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“), který ji shora uvedeným rozsudkem zamítl. Neshledal totiž žádnou ze žalobcem uplatněných žalobních námitek důvodnou.

[3] Krajský soud především ve shodě s žalovaným uzavřel, že v žalobcově případě nejsou splněny předpoklady pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, neboť jeho vycestování do země původu nebude v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Žalobcovým vycestováním na Ukrajinu totiž nedojde k porušení jeho práva na respektování rodinného a soukromého života podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Krajský soud

žalobci nepřisvědčil ani v tom, že mu v případě jeho návratu na Ukrajinu hrozí povolání k výkonu základní vojenské služby a v této souvislosti též nasazení do bojů na východě země, kde by byl nucen podílet se na válečných zločinech, zločinech proti lidskosti a mohl by být vystaven situacím představujícím porušení čl. 3 Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (dále jen „Úmluva proti mučení“). Žalobní tvrzení namítající porušení správního řádu žalovaným (zejména § 3, § 2 odst. 4, § 50 odst. 2 a 3 či § 68 odst. 3 správního řádu) nepovažoval krajský soud za natolik konkretizovaná, aby je bylo možno považovat za určité žalobní body způsobilé soudního přezkumu.

III.

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní brojí proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodů vyplývajících z § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Navrhuje zrušit napadený rozsudek, jakož i napadené rozhodnutí, a vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení.

[5] Stěžovatel nesouhlasí se závěrem, že vycestování do země původu nepředstavuje takový zásah do jeho rodinného či soukromého života, který by znamenal porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), a tedy není důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu.

[6] Stěžovatel si je vědom toho, že samotná existence rodinného života žadatele o mezinárodní ochranu automaticky neznamená povinnost správního orgánu udělit doplňkovou ochranu za účelem jeho realizace. Poukazuje však na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, a ze dne 2. 1. 2012, č. j. 6 Azs 35/2011 - 47, na jejichž podkladě zdůrazňuje, že při posuzování otázky možného udělení doplňkové ochrany v České republice je třeba zkoumat, zda případné vycestování nepředstavuje rozpor s mezinárodními závazky České republiky, a to zejména právě s ohledem na existenci osobních a rodinných vazeb v České republice ve smyslu čl. 8 Úmluvy.

[7] Stěžovatel žalovanému a krajskému soudu vytýká, že při zvažování možného udělení doplňkové ochrany nepřihlédl k jeho konkrétní situaci. Stěžovatel přitom opakovaně uváděl, že je plně integrován v České republice, v zemi svého původu žil od narození necelých 10 let a poté se přestěhoval do České republiky, kde doposud žije se svou matkou a sestrou, kterým zde byl udělen trvalý pobyt, na Ukrajině nemá žádné příbuzné, neovládá ukrajinský jazyk, povinnou školní docházku i následné studium absolvoval v České republice a rovněž si zde našel přítelkyni. Stěžovatel sice chápe, že mezinárodní závazek České republiky vyplývající z čl. 8 Úmluvy nelze chápat jako neomezený všeobecný závazek respektovat volbu žadatele o mezinárodní ochranu ohledně jeho pobytu. Krajský soud se však v tomto směru na půdorysu individuálních okolností daného případu dostatečně nevypořádal s případnými extraterritoriálními účinky čl. 8 Úmluvy, tedy tím, do jaké míry je stěžovateli znemožněn jeho rodinný a soukromý život v zemi původu.

IV.

pokračování

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti označil všechny stěžovatelovy kasační námitky za nedůvodné. Setrval na správnosti napadeného rozhodnutí a zdůraznil, že při posouzení věci vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Stěžovatel ve správním řízení neuvedl žádné skutečnosti relevantní pro udělené mezinárodní ochrany a toliko zopakoval svoje námitky ve vztahu k aplikaci § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu v návaznosti na čl. 8 Úmluvy, uplatněné již v žalobě.

[9] S ohledem na to, že kasační stížnost podle žalovaného nesplňuje podmínky přijatelnosti ve smyslu § 104a s. ř. s., navrhl Nejvyššímu správnímu soudu její odmítnutí pro nepřijatelnost, případně její zamítnutí pro nedůvodnost.

V.

[10] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti (jako neurčitého právního pojmu) a demonstrativním výčtem jejích typických kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. Na tam uvedené závěry kasační soud nyní pro stručnost odkazuje.

[11] Podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele ve smyslu těchto judikатурních závěrů Nejvyšší správní soud v nyní posuzované věci nedovodil. V zájmu stěžovatele bylo, aby v kasační stížnosti uvedl konkrétní důvody, na základě nichž bylo možno na podstatný přesah jeho vlastních zájmů usoudit. Stěžovatel však ve prospěch přijetí kasační stížnosti k věcnému přezkumu netvrdil ničeho a Nejvyšší správní soud nezjistil žádné pochybení té intenzity, jež by nasvědčovalo závěru, že stěžovatelovy výtky uplatněné v kasační stížnosti mohou mít „širší dopad“ i mimo sféru jeho postavení či mimo jeho vlastní zájmy, jak vyplývá z § 104a s. ř. s. a ze související judikatury. Jinými slovy, důvody přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud neshledal.

[12] Nejvyšší správní soud ověřil, že se krajský soud v napadeném rozsudku jednotlivě vyjádřil k uplatněným žalobním bodům, žádný z nich neopomněl a věcně a srozumitelně je vypořádal. Vyslovil se k tvrzeným porušením § 3, § 2 odst. 4, § 68 odst. 3 a § 50 odst. 3 a 4 správního řádu ze strany správních orgánů. Rovněž vypořádal žalobní námitky, že stěžovatelovo nucené vycestování do země původu představuje důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, neboť by jím došlo jednak k zásahu do jeho práva na respektování rodinného a soukromého života zakotveného v čl. 8 Úmluvy a rovněž k porušení čl. 3 Úmluvy proti mučení s ohledem na to, že by stěžovateli v případě jeho návratu do země původu hrozilo povolání do výkonu základní vojenské služby a v této souvislosti též nasazení do bojů na východě země. Krajský soud přitom zohlednil výsledky správního řízení a v něm shromážděné informace, vyjádřil se i ke zjištěním, jež žalovaný učinil ve správním řízení na základě jednotlivých podkladů ohledně politické a bezpečnostní situace na Ukrajině a zjištěné skutečnosti podřadil pod jednotlivé, na posuzovaný případ dopadající, hmotněprávní normy, aniž se přitom dopustil odklonu od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu týkající se otázek řešených i v souzené věci. *Naopak*, tuto judikaturu přílehavě použil při své argumentaci.

[13] Nejvyšší správní soud předepisuje, že jak žalovaný (na str. 9-10 napadeného rozhodnutí), tak i krajský soud (na str. 7-10 napadeného rozsudku) se zabývali stěžovatelem uváděnými skutečnostmi (integrací do české společnosti, jeho soukromým a rodinným životem, studiem na území České republiky, neexistencí příbuzenských vazeb na Ukrajině a aktuální neznalostí ukrajinského jazyka), v nichž spatřoval důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Stěžovatelova námitka, že individualizovaným způsobem neřešili konkrétní okolnosti jeho případu, je tudíž nepřipadná.

[14] Ke stěžovatelově argumentaci ohledně zásahu do jeho práva na respektování soukromého a rodinného života podle čl. 8 Úmluvy v návaznosti na § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu Nejvyšší správní soud poukazuje na svou judikaturu, v níž opakovaně dovodil, že kromě zcela výjimečných případů nejsou rodinné vazby cizince v České republice důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu (srov. např. rozsudky ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65, a ze dne 21. 5. 2010, č. j. 6 Azs 5/2010 - 57). Ve stěžovatelově případě o takovou výjimečnou situaci nejde.

[15] V bodě 28 rozsudku ze dne 18. 4. 2019, č. j. 9 Azs 415/2018 - 64, také Nejvyšší správní soud vyslovil, že „*si plně uvědomuje obsah čl. 8 Úmluvy garantujícího právo na rodinný a soukromý život. Uvedený článek však nelze vykládat tak, že by do tohoto práva nemohlo být zasazeno. Jak vyplývá z konstantní judikatury, subjektivní ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území ČR neexistuje (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012 - 45, ze dne 28. 8. 2013, č. j. 8 As 5/2013 - 43). Obdobně nahlíží na uvedené právo i ESLP (viz např. rozsudek ze dne 28. 6. 2011 ve věci Nunez proti Norsku, stížnost č. 55597/09, či rozsudek velkého senátu ze dne 3. 10. 2014 ve věci Jeunesse proti Nizozemsku, stížnost č. 12738/10).*“

[16] V již citovaném rozsudku č. j. 5 Azs 46/2008 - 71 kasační soud shledal, že je třeba „*rozlišovat důvody, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky ČR bylo samotné vycestování cizince [§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a § 179 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“)], od důvodů, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky bylo až případné vyhoštění tohoto cizince. Samotná nutnost vycestování cizince do země původu při neudělení žádné z forem mezinárodní ochrany a za situace, kdy cizinci nesvědčí žádný jiný důvod k zákonnému pobytu na území ČR, totiž tomuto cizinci neznemožňuje, aby si po návratu do země původu nepožádal o některou z možných forem povolení k pobytu na území ČR dle zákona o pobytu cizinců“ a také, že „obvykle právě jen dlouhodobý zákaz pobytu na území ČR může v některých případech dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života, který si cizinec za dobu svého pobytu na území ČR vytvořil. (...) Při posuzování důvodů znemožňujících vycestování cizince by byl výjimkou z výše uvedených závěrů pouze případ, kdy by si stěžovatel vytvořil na území ČR takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do tohoto rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území ČR.“ O nepřiměřený zásah se však nejedná tehdy, může-li cizinec a jeho rodina vést svůj soukromý život v jiné zemi, například v domovském státě (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2015, č. j.*

pokračování

1 Azs 84/2015 - 24, nebo ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 Azs 167/2016 - 25). Nejvyšší správní soud nemohl přehlédnout, že i této otázce se krajský soud obsáhle a v souladu s judikaturními závěry kasačního soudu věnoval (viz zejména odst. 22. až 25. napadeného rozsudku, na něž jako na věcně správné lze pro stručnost odkázat).

[17] Nejvyšší správní soud přisvědčuje žalovanému a krajskému soudu, že stěžovatel nepochybně může budovat své rodinné, sociální a ekonomické zázemí se svou rodinou (matkou a sestrou, které jsou rovněž ukrajinské státní příslušnosti) a s přítelkyní na Ukrajině stejně tak, jako si ho buduje na území České republiky; případně jako občan Ukrajiny může k udržování vztahů s osobami na území České republiky užívat bezvízového styku mezi Ukrajinou a Českou republikou (jako členského státu Evropské unie) nebo upravit svůj pobytový status podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Stěžovatel je zletilou osobou a na jeho péči není v České republice závislá žádná osoba. Tvrzení stěžovatele, že již nehovoří ukrajinským jazykem, že v České republice plánuje studium a je zde plně integrován, sama o sobě nevylučují stěžovatelovu zpětnou integraci do ukrajinské společnosti. Stěžovatelem tvrzené skutečnosti tedy podle Nejvyššího správního soudu nelze považovat za natolik intenzivní, aby se mohly stát důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1, 2 písm. d) zákona o azylu. Tím není ani absence zázemí na Ukrajině (srov. usnesení kasačního soudu ze dne 11. 9. 2014, č. j. 5 Azs 22/2013 - 31). Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že předestřená námitka stěžovatele nezakládá přijatelnost kasační stížnosti.

[18] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že napadený rozsudek netrpí vadou nepřezkoumatelnosti (pro nedostatek důvodů či nesrozumitelnost), není zde ani jiná vada řízení před krajským soudem, která by mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku, krajský soud se nedopustil ani judikurního odklonu či hrubého pochybení při výkladu hmotného práva a dosavadní vnitřně jednotná a ustálená judikatura dává odpověď na všechny stěžovatelovy námitky.

VI.

[19] Za těchto okolností dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje stěžovatelovy vlastní zájmy. Proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou.

[20] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 3 větou první s. ř. s., ve spojení s § 120 téhož zákona, podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

[21] Stěžovateli byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 7. 2019, č. j. 4 Azs 174/2019 - 36, ustanovena pro řízení o kasační stížnosti zástupkyní Mgr. Gabriela Kopuleťá, advokátka. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona platí v takovém případě její hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovené zástupkyni stěžovatele Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za dva úkony právní služby ve výši 3.100 Kč spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a sepisu doplnění kasační stížnosti, a to podle § 7 bod 5., § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních

služeb (advokátní tarif). Nejvyšší správní soud dále přiznal zástupkyni stěžovatele paušální náhradu hotových výdajů v celkové výši 600 Kč (2 x 300 Kč) související s výše uvedenými úkony právní služby podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Ustanovená zástupkyně nedoložila, že je plátkyní daně z přidané hodnoty. Zástupkyni stěžovatele se tedy přiznává odměna a náhrada hotových výdajů za řízení o kasační stížnosti v celkové výši 6.800 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. června 2020

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu